N°. 256. 1849.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is f 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

WOENSDAG 31 OCTOBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

De Koning heeft op heden onderteekend onderscheidene besluiten, bevattende:

1°. het aannemen, met den laatsten dezer maand, van het bij adres van den 3den Augustus jl. aangeboden verzoek om eervol ontslag van jhr. mr. *H. L. Wichers*, als Minister van Justitie, en bepaling, dat hij als lid van den Raad van State in dat collegie zal terugkeeren in den rang van zitting, welke door hem op den 31sten Mei jl. werd ingenomen;

2°. het benoemen tot Minister van Justitie, met ingang van den 1sten November aanstaande, van jhr. mr. *J. T. H. Nedermeijer* ridder van *Rosenthal*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

3°. het aannemen met den laatsten dezer maand van het, bij adres van den 18den September jl., aangeboden verzoek om eervol ontslag van de heeren:

mr. *L. A. Lightenvelt*, als Minister van Buitenlandsche Zaken, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Justitie;

mr. *J. M. de Kempenaer*, als Minister van Binnenlandsche Zaken;

generaal-majoor *J. H. Voet*, als Minister van Oorlog;

mr. *S.* baron *van Heemstra*, als Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten;

mr. *J. A. Mutsaers*, als Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst;

schout bij nacht *E. B. van den Bosch*, als Minister van Kolonien, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Marine;

4°. het niet aannemen van het bij datzelfde adres aangeboden verzoek om ontslag van den heer mr. *P. P. van Bosse*, als Minister van Finantien;

5°. de benoeming met ingang van den 1sten November aanstaande, van mr. *J. R. Thorbecke*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot Minister van Binnenlandsche Zaken;

van mr. *H. van Sonsbeeck*, lid van den Raad van State, tot Minister van Buitenlandsche Zaken;

van den vice-admiraal *E. Lucas*, directeur en kommandant van de directie der Marine te Vlissingen, tot Minister van Marine;

van den generaal-majoor jhr. *J. F. van Spengler*, tot Minister van Oorlog;

van den staatsraad in buitengewone dienst *C. F. Pahud*, waarnemend secretaris-generaal van het departement van Kolonien, tot Minister van Kolonien;

6°. de bepaling, dat met den eersten November aanstaande het bestuur der departementen voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, en voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst voorloopig zal zijn opgedragen, dat van eerstgemeld departement aan den Minister van Justitie, en dat van laatstgemeld aan den Minister van Buitenlandsche Zaken.

Bij besluit van 25 October jl., n°. 76, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den heer ... *van Lennep*, vice-consul der Nederlanden te Smyrna.

Bij besluit van den 22sten October jl., n°. 43, heeft Zijne Majesteit aan den heer *J. de Haan*, gezagvoerder op de stoomboot *de Stad Vlissingen*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen aan een driekleurig lint, van de gouden medaille van de 2de klasse, hem door den Franschen minister van marine en kolonien geschonken, ter zake de redding en opneming op den 1sten December 1847 aan boord der genoemde stoomboot, van twee zeelieden behoorende tot de onder Engelande verongelukte Fransche brik *le Commerce*.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten October 1849, n°. 42, is benoemd tot president van het provinciaal geregtshof in Zuidholland, mr. *J. A. Philipse*, thans vice-president van hetzelve hof; en tot vice-president van het provinciaal geregtshof in Zuidholland, mr. *P. Buijskes*, thans raadsheer in hetzelve hof.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten October 1849, n°. 35 is aan *A. R. van Voorst*, notaris binnen de gemeente Gorredijk, arrondissement Heerenveen, vergund zijne standplaats als zoodanig over te brengen naar Heerenveen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 19den October 1849, n°. 86, is aan den heer mr. *G. W. de Bruijn Kops*, op deszelfs verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Hoorn, en zijn, in deszelfs plaats, alsmede ter vervanging van wijlen den heer mr. F. van Bredehoff de Vicq van Oosthuizen, in leven lid en vice-president dier commissie, benoemd tot leden van gemelde commissie van administratie de heeren dr. *Th. A. Jorritsma*, lid der provinciale geneeskundige commissie in Noordholland en geneesheer, en mr. *W. C. J. de Vicq*, advocaat en regter-plaatsvervanger bij het kantongeregt, beiden wonende te Hoorn; zijnde bij datzelfde besluit tevens het vice-presidentschap van genoemde commissie van administratie aan den heer jhr. mr. *P. van Akerlaken*, lid derzelve commissie, opgedragen.

Bij besluit van 27 October jl., n°. 61, heeft Zijne Majesteit aan *P. J. de Raadt van Hendrik-Ido-Ambacht*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als majoor-kommandant van het 2de bataillon rustende schutterij in het 1ste district der provincie Zuidholland; en zulks onder dankbetuiging voor de door hem bewezene langdurige schutterlijke diensten, en met vergunning om de uniform der schutterij en de onderscheidingsteekeningen aan den rang van majoor verbonden, voortdurend te blijven dragen.

De Minister van Finantien brengt, naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 24sten Mei 1821 (*Staatsblad* n°. 4), ter kennisse van handel en scheepvaart, dat de vaartuigen, welke zich volgens Koninklijke besluiten van den 10den December 1822 (*Staatsblad* n°. 50) en van den 25sten Februarij 1823 (*Staatsblad* n°. 3) tot de dienst der klaringen bezuiden de *Engelsmansplaat* en op het *Uithuizerwad*, bewesten de *Wadden* bevinden, op den *vijftienden November aanstaande* zullen verzeilen, het *eerste* naar *Oostmahorn*, of ingeval van nood naar *Ezumazijl*, en het *tweede* naar de *Zoltkamp*, en dat, van gezegd tijdstip af aan, tot nadere bekendmaking toe, de klaring der schepen, langs of over de *Wadden* inkomende of uitgaande, moet geschieden als volgt:

1°. aan het vaartuig onder *Oostmahorn* of *Ezumazijl*, voor de schepen, van de zijde van *Dokkumerzijl* en verder regtstreeks naar zee of langs de *Wadden* uitgaande, of omgekeerd inkomende; mitsgaders, zoolang hetzelve zich te *Oostmahorn* kan ophouden, voor de inkomende schepen, bestemd naar *Groningen* of het *Rijddiep*;

2°. aan het vaartuig aan de *Zoltkamp*, voor de van *Groningen* of langs het *Rijddiep* naar zee of langs de *Groninger Wadden* uitgaande schepen, alsmede voor de aldaar uit nood binnenvallende schepen, gelijk ook voor de zoodanige, welke, inkomende en bestemd naar *Groningen*, het vaartuig niet meer onder *Oostmahorn* mogten hebben aangetroffen.

's Gravenhage, den 26sten October 1849.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Z. K. H. de Prins van Pruissen is den 27sten dezer te Frankfort teruggekeerd, van waar hij zich eerlang naar de Rhijnprovincie zou begeven, om aldaar eenigen tijd te vertoeven.

— Door de Beijersche regering is aan de kamers een ontwerp van wet ingediend tot het verleenen van amnestie aan degenen, die zoowel in de Pfaltz als in de Oud-Beijersche provincien aan de jongste onlusten hebben deelgenomen. Volgens het ontwerp zullen van de kwijtschelding uitgezonderd zijn alle staats- of gemeentelijke ambtenaren, advocaten en notarissen, geestelijken, schoolonderwijzers, militairen die niet in het vroeger uitgevaardigd generale pardon begrepen zijn en de zoodanige die nevens politieke overtredingen zich ook aan misdaden tegen personen en goederen hebben schuldig gemaakt.

— Volgens berigten uit Pesth van den 24sten, waren dien morgen wederom drie personen, wegens hoogverraad ter dood veroordeeld, aldaar opgehangen, te weten: de baron Perenyi, voorheen president van de tafel der Magnaten, de gewezen secretaris van Kossuth, Csernatony en de afgevaardigde Szacsvay. Tegen vijftien andere personen was op nieuw het doodvonnis uitgesproken.

SPANJE.

Omtrent de jongste gebeurtenissen te Madrid deelt het Parijssche *Journal des Débats* van den 28sten de volgende bijzonderheden mede:

» Blijkens de laatste berigten uit de Spaansche hoofdstad van den 22sten dezer, is alles weder op den vorigen voet hersteld. Het ministerie Narvaez regeert als of het nooit was afgetreden, en het gebeurde heeft aan dat kabinet slechts nieuwe kracht bijgezet.

» De besluiten tot afzetting der ministers die zoo kortstondig op het kussen geweest zijn, zijn in het regeringsblad van den 21sten openbaar gemaakt, gelijk mede die ter wederaanstelling der vorige ministers, waarvan wij het nuttig achten de volledige lijst mede te deelen.

» President van den raad, zonder portefeuille, de kapitein-generaal Narvaez hertog van Valencia; binnenlandsche zaken, Sartorius; buitenlandsche zaken markies de Pidal; gratie en justitie de heer Arrazola; oorlog de luitenant-generaal Figueras; marine de heer Roca-Togores; finantien de heer Bravo-Murillo. Het besluit tot herstelling van den generaal Narvaez is uitdrukkelijk gegrond » » op de hooge verdiensten, de buitengewone diensten en de beproefde trouw van den Hertog van Valencia." "

» De generaal Narvaez heeft zich zooveel mogelijk gewroken op den hoofdbewerker van het gebeurde. De gemaal der Koningin verliest het geringe deel van het gezag, dat aan zijnen titel als Koning verknocht was; hij zal voortaan in het paleis niet meer te bevelen hebben, en de dotatien der kroon niet langer beheeren. Het van den 20sten des avonds gedagteekende besluit, waarbij hij van die functien ontzet wordt, is door de Koningin Isabella op voordragt van den ministerraad, onderteekend. De Koning don Francisco wordt er intusschen niet in genoemd; maar het houdt alleen in dat er weder een opperste chef van het koninklijk huis benoemd wordt, onder den titel van gouverneur van het paleis, die onder de bevelen van den minister van buitenlandsche zaken zal staan, zoodat het ministerie voortaan het regt zal hebben om door een van zijne leden een waakzaam oog te doen houden op hetgeen in het paleis omgaat, terwijl ook de benoeming van den gouverneur van hetzelve afhankelijk zal zijn. Bij den tegenwoordigen staat van zaken in Spanje is deze regeling niet zonder politiek belang.

» Sedert deze onvoorzigtige poging die zoo ongelukkig voor hem is uitgevallen, houdt don Francisco zich in zijn appartement in het paleis opgesloten, zonder zich te vertoonen of iemand te willen ontvangen. Na zijn verlangen te kennen te hebben gegeven om zich naar Valladolid bij zijnen vader te vervoegen, hetgeen hem echter, naar men beweert, geweigerd is, heeft hij verzocht om naar het Pardo te mogen vertrekken.

» De als medepligtigen in hechtenis genomen personen die gedeporteerd zullen worden, zijn reeds onder sterk geleide naar de hun aangewezen bestemmingen vertrokken. Daaronder behooren de heeren Rodon, secretaris van den Koning don Francisco, Quiraga, een zijner kamerheeren, Baena en Fuente Taja. Den heer Melgar, die dieper dan de overige in de zaak betrokken schijnt te zijn, heeft men te Madrid gevangen gehouden. De generaal Balboa is naar Ceuta verbannen. Zijn broeder Don Juan Balboa is uit zijnen post bij het departement van marine ontzet. Voorts noemt men onder de in het komplot betrokkenen de heer Misley, die reeds meermalen in de politieke intrigues te Madrid is gemengd geweest, en een Engelsch juwelier French, die aan de camarilla fondsen scheen te leveren."

Volgens berigten uit Madrid van den 23sten was toen alles aldaar volmaakt rustig.

FRANKRIJK.

In bijzondere brieven uit Parijs van den 28sten dezer leest men het volgende:

» In het staatkundige heerscht thans te Parijs kalmte, gelijk meestal het geval is na belangrijke discussien die de openbare aandacht bijzonder hebben bezig gehouden. Doch die kalmte zal weldra weder voor nieuwe en hevige stormen plaats maken. De oorlog tegen een gedeelte van het kabinet zal spoedig in de wetgevende vergadering moeten losbarsten, en wel waarschijnlijk het allereerst over het vraagstuk der ambtenaren en over de handelwijs van den minister van binnenlandsche zaken, die steeds weêrstand blijft bieden aan de vordering eener afzetting in massa. En toch kan men niet ontveinzen dat het ministerie, zoo het ten deze niet in allen deele aan de eischen der meerderheid beantwoordt, zeer veel doet, want zeer dikwerf behelst de *Moniteur* lange lijsten van veranderingen, verplaatsingen en afzettingen. Van den kant der overdreven behoudsmannen dringt men op eene spoedige discussie over dit onderwerp aan; de meer gematigden echter wenschen dat er nog een uitsel plaats hebbe, uit vrees dat de discussie tot eene scheuring zou kunnen aanleiding geven.

» Mogt deze moeijelijkheid overwonnen worden dan zullen er zich andere opdoen; allereerst met betrekking tot de wet op het openbaar onderwijs. Hoe zeer ook de denkwijze van den heer Thiers over den toestand en de behoeften van het openbaar onderwijs in Frankrijk veranderd moge zijn, is het toch niet te denken dat hij de voorstellen der commissie zal aannemen, en daaruit moet een nieuw gevaar van scheuring ontspruiten. Welligt zal men de oplossing van deze moeijelijkheid willen uitstellen, door toe te geven aan het verlangen van den staatsraad, die bij de vergadering zijn regt wil doen gelden op het voorloopig onderzoek der wets-ontwerpen. Dit uitstel zou echter slechts van korten duur kunnen wezen; want de behoefte aan eene nieuwe organisatie van het onderwijs doet zich dringend gevoelen.

» Van geen minder belang is het finantiele vraagstuk en ook dit schijnt groote bezwaren en moeijelijke incidenten te moeten opleveren. Op dit punt is niets zeker, dan het bestaan van het tekort, hetwelk telkens door nieuwe buitengewone credieten aangroeit. Wat middel zal men aangrijpen om hetzelve te dekken, en eenig evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven daar te stellen? Daaromtrent heerscht het grootste verschil van gevoelen. De hoop der regering is hoofdzakelijk gevestigd op het behoud der belasting op de dranken, onder eenige wijzigingen; maar de oppositie daartegen wordt gedurig sterker. De Bergpartij en de meer gematigde republikeinen, die het door de constituerende vergadering genomen besluit tot afschaffing dier belasting willen handhaven, zullen ondersteuning vinden bij een groot aantal afgevaardigden der behoudende partij uit de wijnbouwende departementen, waar over het algemeen de afkeer van de belasting zeer groot is, en het is zeer mogelijk dat er daardoor eene meerderheid gevonden wordt om het votum der constituerende vergadering te bevestigen. Wat deze moeijelijkheid betreft is geen uitstel mogelijk; er moet volstrekt vóór den 1sten Januarij een besluit genomen worden, anders zou de belasting van zelf komen te vervallen. Welligt zal men echter nog eenen middenweg beproeven in te slaan; en voorstellen om de belasting nog tot 1 Januarij 1851 te doen heffen, zonder voor het vervolg iets te beslissen.

» Maar zelfs het behouden dezer belasting is niet voldoende om in alles te voorzien, en van waar men het ontbrekende zal ontleenen weet niemand. Algemeen bij de meerderheid is de tegenstand tegen de door den heer Passy voorgestelde belasting op de inkomsten; sommigen spreken van eene wijziging der wet op het zegel; anderen van eene belasting op het papier; weder anderen van opcenten op het personeel, maar tot dusverre zijn geen bepaalde voorstellen gedaan. Inmiddels nemen de uitgaven steeds toe.

» De opvolger van den heer de Falloux is nog niet benoemd."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 30sten October.*

De Javasche Couranten, tot den 25sten Augustus jl. loopende, behelzen nog de volgende resolutie van den Gouverneur-Generaal, gedagteekend den 17den Augustus jl.:

» Gelet op art. 9 van 's Konings besluit van den 13den Maart 1838 n°. 50 (omschreven in het Indische besluit van den 4den Augustus 1838 no. 10), betreffende de opheffing van het vroeger bestaan hebbend corps der koloniale marine; bij welk artikel is bepaald, dat de betrekkingen van havenmeester, equipagiemeester enz., in de Oost-Indien zullen worden beschouwd als sedentaire betrekkingen, en daartoe bij voorkeur zullen worden gekozen, officieren, afkomstig van de koloniale marine, of die later, door een veeljarig verblijf in Oost-Indie, zullen kunnen geacht worden tot dat einde bijzonder te verdienen in aanmerking te komen, ter bepaling van den Gouverneur-Generaal, na de consideratien en het advies te hebben ingewonnen van den kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine;

Den Raad van Nederlandsch Indie gehoord,

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Onder de nadere goedkeuring des Koning, te bepalen:

1°. dat tot de sedentaire betrekkingen van het zeewezen in Indie bedoeld bij art. 9 van 's Konings besluit van den 13den Maart 1838 n°. 50, zullen behooren de betrekkingen, vermeld in de eerste kolom van den ondervolgenden staat, en geene andere; en dat zij zullen worden vervuld door zee-officieren, van de rangen, naast elke betrekking genoemd in de tweede kolom van dien staat.

STAAT der sedentaire betrekkingen van het zeewezen in Indie.

BETREKKINGEN.	RANGEN.
Haven- en equipagiemeester te Batavia, tevens super-intendent van het maritiem etablissement op Onrust,	kapitein ter zee of kapitein-luitenant ter zee
Directeur van het marine-etablissement te Soerabaija,	kapitein ter zee of kapitein-luitenant ter zee
Directeur van het marine-etablissement op Onrust.	kapit-luitenant ter zee
Chef der gouvernements-schoeners en kruisbooten,	kapt.-luitenant ter zee of luitenant ter zee der 1ste klasse.
Onder-haven- en equipagiemeester te Batavia,	luit. ter zee der 1ste kl.
Administrateur van het marine-etablissement op Onrust,	luit. ter zee der 1ste kl.
Haven- en equipagiemeester te Samarang,	luit. ter zee der 1ste kl.
Onder-equipagiemeester te Soerabaija,	luit. ter zee der 1ste kl.
Marine-pakhuismeester te Batavia,	luit. ter zee der 1ste kl.
Marine-pakhuismeester te Soerabaija.	luit. ter zee der 1ste kl.
Administrateur van het depôt van zeekaarten, boeken en instrumenten, bij het marine-departement te Batavia,	luit. ter zee der 1ste of 2de klasse.

2o. dat aan de officieren van het Indische zeewezen blijven toegekend de *vaste tractementen*, vroeger genoten door de officieren der koloniale marine, bedragende 's maands:

voor eenen kapitein ter zee	. . . . .	f 500
» » kapitein-luitenant	. . . .	375
» » luitenant ter zee der 1ste klasse.		250
» » » » » 2de »	.	150

3°. dat geene verandering wordt gebragt in het totaal der inkomsten krachtens de bepaalde verordeningen, aan de in § 1 genoemde sedentaire betrekkingen verbonden.

4°. dat het » Reglement, houdende bepalingen op het verleenen van pensioen en gagement aan officieren, dek- en onder-officieren en manschappen, gediend hebbende bij de koloniale marine", gearresteerd bij resolutie van 11 Februarij 1823 n°. 10 (*Staatsblad* n°. 6), moet geacht worden vervallen te zijn, met de opheffing van het corps koloniale marine.

5°. dat de officieren van het Indische zeewezen voortaan zullen worden gepensionneerd overeenkomstig het » Reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europesche militairen, behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche overzeesche bezittingen", gearresteerd bij Koninklijk besluit van 1 November 1848, n°. 84, en opgenomen in het *Staatsblad* van Nederlandsch Indie van 1849, onder n°. 8, zoodat het volle bedrag van het pensioen, ten laste der koloniale geldmiddelen, voor iederen rang wordt vastgesteld als volgt:

voor eenen kapitein ter zee.	. . . .	f 2000
» » » luitenant ter zee.	. . . . . .	1800
» » luitenant ter zee der 1ste klasse.	. . .	1200
» » » » » » 2de »	. . . .	600

b. dat aan de officieren van het Indische zeewezen bovendien wordt toegekend eene verhooging van pensioen, overeenkomstig het » Reglement op de verhoogde pensioenen voor officieren, behoorende tot het zeewezen van Nederlandsch Indie", aan het tegenwoordig besluit gehecht, en onder dien verstande, dat voor die verhooging ook in aanmerking zal komen de diensttijd, door officieren van de voormalige koloniale marine, van 1 Januarij 1840 tot ultimo Junij 1842, doorgebragt aan boord van oorlogsbodems of in sedentaire betrekkingen, ofschoon zij destijds bij het vaste corps der Nederlandsche zeeofficieren waren ingelijfd.

Ten tweede: enz."

REGLEMENT op de verhoogde pensioenen voor officieren, behoorende tot het zeewezen van Nederlandsch Indie.

Art. 1. Behalve het gewone pensioen, wordt aan de officieren,

hoorende tot het zeewezen van Nederlandsch Indie, toegekend eene verhooging van pensioen, welks maximum zal zijn:

voor eenen kapitein-ter-zee	f 2000	's jaars.
» » kapitein-luitenant	1200	»
» » luitenant-ter-zee der 1ste klasse . . .	400	»
» » » » » 2de » . . .	300	»

Art. 2. Op de volle verhooging hebben alleen aanspraak de officieren, die gedurende twintig jaren bij het Indisch zeewezen of de voormalige koloniale marine hebben gediend, en na de vaststelling van het reglement worden gepensionneerd. Voor minder dan 20 jaren dienst in die betrekkingen, wordt genoten een twintigste van het maximum voor elk jaar zoodanige Indische dienst.

Bij de opsomming der dienstjaren, worden de overschietende maanden voor een jaar gerekend, zoo die minstens zes volle maanden bedragen. Minder bedragende, worden de maanden verworpen.

Art. 3. Ten aanzien van interruptien van dienst zijn toepasselijk de voorschriften, op dat punt bestaande voor het gewone pensioen. Voor interruptiën, welke dienvolgens niet van den diensttijd worden getrokken, wordt aangezuiverd de bij art. 10 bedoelde contributie.

Art. 4. De verhooging wordt berekend naar denzelfden rang, in welken het gewone pensioen wordt verleend.

Art. 5. Het regt op de verhooging wordt verloren:

a. door verzocht of niet verzocht ontslag uit de dienst van het zeewezen in Nederlandsch Indie;

b. door geheelen overgang in burgerlijke of andere dienst, met of zonder behoud van militairen rang.

Art. 6. Een gepensionneerd officier, zijn gewoon pensioen, om welke redenen ook, verliezende, verliest tevens het verdere genot der verhooging.

Art. 7. De betaling der verhooging gaat in en eindigt met die van het gewone pensioen, en geschiedt in Indie, door tusschenkomst en ten laste van het civile departement.

De verhooging is echter, even als het gewone pensioen, ook betaalbaar in Nederland, door de zorg van het Ministerie van Kolonien.

De dag van ingang aldaar wordt aangewezen in het certificaat van ophouding van betaling in Indie, door den directeur-generaal van financien uit te reiken.

Art. 8. Op de verhooging zijn toepasselijk de kortingen, bepaald voor het gewone pensioen:

a. bij verblijf buiten Nederland of Nederlandsche overzeesche bezittingen;

b. wegens particuliere schulden.

Art. 9. Ten overvloede wordt aangeteekend, dat de verhooging moet geacht worden onderworpen te zijn aan dezelfde kortingen als het gewone pensioen, ten behoeve van het civile weduwen- en weezenfonds.

Art. 10. Ten einde 's lands kas in de betaling van deze verhooging te gemoet te komen, zal worden bijgedragen vijf ten honderd van de hieronder bepaalde sommen, over den geheelen diensttijd bij het zeewezen in Nederlandsch Indie of de voormalige koloniale marine, als:

over de dienst als kapitein ter zee.	f 500	's maands
» » » » kapitein-luitenant. . . .	375	»
» » » » luitenant ter zee 1ste klasse	250	»
» » » » » » 2de »	150	»

De tot het zeewezen van Nederlandsch Indie behoorende officieren, die verlof genieten, of wier inkomen geheel of gedeeltelijk stil staat, contribueren over dezelfde sommen.

Art. 11. Deze bijdrage zal van de thans tot dat zeewezen behoorende officieren het eerst worden gevorderd over de maand Julij 1849, en vervolgens maandelijks.

De aanzuivering van de bijdrage over de dienst vóór 11 Julij 1849, geschiedt alleen in het geval van pensionnering, en wel in de eerste jaren, gedurende welke pensioen genoten wordt, bij gelijke deelen van den achterstand.

Art. 12. Deze bijdragen worden bij 's lands kas ingenomen, onder het hoofd: contributien van tot het zeewezen van Nederlandsch Indie behoorende officieren."

In de *Javasche Courant* van den 18den Augustus leest men nog het volgende:

» Voorzeker is het aangenaam, openlijke bewijzen te leveren, dat de militaire geneeskundigen in deze gewesten niet slechts hunne eigenlijke betrekking naar genoegen waarnemen en hunne eigene wetenschap met zorg en ijver behartigen, maar dat zij ook volgaarne willen medewerken aan de uitbreiding van andere aanverwante wetenschappen. Zulk een bewijs had men onlangs te danken aan de belangstelling en werkzaamheid van den heer D. M. Piller, officier van gezondheid der 1ste klasse te Macasser, die het rijks-museum van natuurlijke historie wel heeft willen verrijken met eene zeer aanzienlijke en belangrijke verzameling van visschen, afkomstig uit de wateren van Celebes. Deze welwillendheid is als een eerste gevolg te beschouwen van eene verlangde tusschenkomst der Indische regering, ten behoeve der natuur-historische wetenschappen, en van eene daaruit voortvloeiende uitnoodiging aan de officieren van gezondheid, om, waar en wanneer zij konden, het hunne tot bereiking van het oogmerk te willen bijdragen.

Volgens berigt van den heer C. J. Temminck, directeur van het bovengemelde museum, bestond het geschenk van den heer Piller uit niet minder dan 12 kisten, met 136 stopflesschen, bevattende ichthyologische voorwerpen op wijngeest.

Voorts wordt deze eerste vrucht van de welwillende tusschenkomst der Regering eene hoogst gelukkige proef genoemd, daar deze voorwerpen evenzeer uitmunten door de keuze, als door de wijze van behandeling. In beide opzigten laten zij niets te wenschen over, hetgeen te meer erkenning en lof verdient, omdat de verzamelaar niets heeft gespaard, om aan zijne taak eenen goeden uitslag te verzekeren, zoodat het bijeenbrengen dezer verzameling niet slechts met opoffering van veel tijd en arbeid, maar ook, op zijne standplaats, met niet onaanzienlijke kosten gepaard moest gaan. Zulk eene ijverige, onbaatzuchtige medewerking tot de opbouwing der wetenschap, als door den heer Piller werd betoond, heeft gewis geene aanmoediging voor den vervolge noodig, maar wel alle aanspraak op openlijken dank, zoo als hem dan ook de betuiging van de volle tevredenheid der Regering mag ten deel vallen. Wanneer zijn lofwaardig voorbeeld ook door anderen wordt nagestreefd, elk naar zijn vermogen, dan kan het niet missen, of weldra zal de kennis van de rijke natuur dezer eiland-gewesten tot die volkomenheid gestegen zijn, welke zij zoo zeer verdient, en welke sedert jaren zoozeer wordt verlangd.

Aan de belangstelling dus van allen, die daartoe, hetzij door hunne talenten, hetzij door hunne eigenaardige plaatsing, kunnen mede arbeiden, wordt deze nuttige bedoeling der Regering nogmaals aanbevolen, zullende elke goede bijdrage regt welkom geheeten en erkentelijk aangenomen worden.

Dr. W. Bosch."

Uit 's Hertogenbosch meldt men van den 29sten dezer:

» Gisteren morgen had alhier een verschrikkelijk ongeluk plaats. Op het oogenblik dat de stoomboot *Jan van Arkel* n°. 2 van daar naar Rotterdam zou vertrekken, is de ketel met zulk een ontzettend geweld gesprongen, dat een groot gedeelte van het achterschip aan stukken vloog en op den wal werd geworpen. Een aantal personen is daarbij omgekomen; heden morgen waren reeds negen lijken gevonden, waaronder dat van den hofmeester, van den onlangs tot den rang van kapitein gepromoveerden officier Smit, van den heer Schnitzler, aannemer te 's Hertogenbosch, en van den heer J. Vermeulen, van Waspik.

» Verder is een der stokers zwaar gekwetst, en zijn de machinist, de hofmeestersknecht en een andere stoker door brandwonden ligter gekwetst geraakt. De kapitein heeft het leven kunnen redden; ook schijnen allen die zich op het voorschip bevonden zonder letsel gebleven te zijn. Een man der equipagie wordt nog vermist.

» De uitbarsting was zoo vreesselijk, dat de ketel ver boven de stoomboot uit omhoog werd geworpen, en dat zware stukken ijzer op verren afstand weggeslingerd werden."

Dordrecht, *den 26sten October*. — Dezer dagen is het nieuwe hervormde Bestedelingenhuis aan het publiek ter bezigtiging gesteld en eerlang zal het geopend worden voor het doel, waartoe het werd gesticht. In eenvoudigen stijl en op een minder gunstig terrein gebouwd, levert het van binnen een aantal ruime en luchtige localen op voor dag- en nachtverblijf, verpleging van zieken, reiniging en verpozing, terwijl nog een aantal kleine vertrekken aanwezig zijn, waarin minder behoeftigen, die afgezonderd wenschen te leven, voor eene geringe wekelijksche bijdrage, zich kunnen besteden. Bejaarde behoeftigen, wier lot lang zoó treurig was, dat den menschenvriend het hart bij de beschouwing bloedde, gaan thans eene betere toekomst te gemoet. Hun is voortaan nog een kalm einde van een vaak zorgvol en moeijelijk leven weggelegd. In plaats van morsige spelonken, waarin doorgaans de bedeelden der diakonien hunne dagen moesten eindigen, gemengd onder menschen even armoedig als zij, zullen zij voortaan eene ruime warme huisvesting, zindelijke kleeding, gezonde voeding en zorgvuldige oppassing deelachtig worden, en zal tevens gearbeid worden om door toespraak en godsdienstig onderwijs hen tegen hun naderend einde voor te bereiden. Eere zij den menschenvrienden, wier bijdragen deze stichting hebben mogelijk gemaakt. Maar eere zij ook den bouwmeester H. Boet, die een zoo ruim, hecht en doelmatig gebouw heeft weten daar te stellen, met middelen die daarvoor aan anderen niet toereikend schenen.

(Dordrechtsche Courant.)

Terwijl wij voldoen aan het verzoek om plaatsing van het volgende artikel, strekkende ter beantwoording van een in ons n°. 239 geplaatst schrijven, moeten wij de kennisgeving daarbij voegen, dat verdere stukken over dit onderwerp in de *Staats-Courant* niet kunnen worden opgenomen:

» In de *Nederlandsche Staats-Courant* van 11 dezer, n°. 239, vinde ik opgenomen een uitgebreid artikel uit 's Hertogenbosch, dd. 6 October 1849, en onderteekend *J. B. H. van de Mortel*, betrekking hebbende tot, of liever gezegd tot aanbeveling strekkende van het geprojecteerde uitwaterings-kanaal van Grave naar Geertruidenberg (Waspik). Aanleiding tot dat schrijven wordt gezegd gevonden te zijn in een correspondentie-artikel over dit onderwerp, voorkomende in de *Amsterdamsche Courant* van 1 *October*, door de *Staats-Courant* overgenomen, waardoor het eene meer dan gewone openbaarheid verkreeg; en de heer van de Mortel geeft dan ook als de naastdenkelijkste reden zijner beantwoording op dat dit berigt, indien de stellingen daarbij aangenomen naauwkeurig waren voorgesteld, gewis eenen *ongunstigen* indruk zou moeten maken ten aanzien der voordragt, onlangs aan de Staten-Generaal gedaan, tot het vaststellen eener som van f 200,000 op de staatsbegrooting van het volgende jaar tot den aanleg eener verbeterde uitwatering in Noordbrabant.

De eenvoudige beantwoording nu van dat berigt der *Amsterdamsche Courant*, dat, ik moet het bekennen, eerst door de bestrijding van den heer van de Mortel onder mijne aandacht kwam, zou mij op zich zelve *niet* hebben geleid om in eenige polemiek te treden; de zaak toch van het geprojecteerde uitwaterings-kanaal is tusschen den heer van de Mortel en mij in het breede behandeld; de argumenten zijn wederzijds schier uitgeput; zoodat, al hetgeen *anterieur* is aan zijne aanprijzende brochure en mijne wederleggende memorie — en daaronder dus ook een later geschrift van den heer mr. F. G. J. van Rijckevorsel, begrepen — volstrekt geen nieuw licht over het onderwerp heeft verspreid; maar, vermits ik van mijnen kant van oordeel ben, dat de redeneringen en gevolgtrekkingen in het bedoelde artikel des heeren van de Mortel voorkomende, door de onnaauwkeurigheid van voorstelling bij de ligtgeloovigen of oningewijden, welligt een *gunstigen* indruk nopens de doelmatigheid van het ontworpen uitwaterings-kanaal zou kunnen maken, zoo heb ik gemeend, dat schrijven, dat door de opname in de *Staats-Courant* eveneens eene meer dan gewone openbaarheid, ja zelfs eenige beteekenis kreeg, alsnu ook niet langer onbeantwoord te moeten laten; *niet* tot verdediging van het correspondentie-berigt in quaestie, welks oorsprong mij niet al te duidelijk is, maar tot teregtwijzing van den onverdroten, volijverigen kampioen der uitwaterings-plannen.

Om al dadelijk bewijs te geven, dat ik het stukje in de *Amsterdamsche Courant* schier op gelijke lijn stel met de honderde berigtjes uit 's Bosch in andere bladen sedert eenige jaren geregeld opgenomen tot *aanprijzing* van het project, wil ik wel toestemmen dat het geene bijzondere bekendheid verraadt met alles wat noodig is tot rigtige beoordeeling van het onderwerp, en dat het in dat opzigt schier gelijkstaat met het geschrijf van zoovelen, die, hoezeer zich aanmatigende de onderwerpelijke zaak in den grond te kennen, er al erbarmelijk weinig van toonen te begrijpen, niettegenstaande den hoogen toon van den betoogtrant.

Maar dit neemt niet weg, dat er werkelijk veel waarheid nopens sommige kardinale punten in het bedoelde stukje wordt gevonden, en dat men niet zoo maar kortweg uit de hoogte had behooren te redekavelen, maar nuttiger werk zou verrigt hebben met het tegendeel te bewijzen van het aangevoerde en bovenal en voornamelijk het bewijs te leveren: dat de Maaspolders *niet* te redden zijn door inspanning van *eigen* krachten, dat zij *geene* doelmatige uitwatering *kunnen* bekomen zonder het

geprojecteerde kanaal. Ziedaar juist het punt in geschil; en, als de heer van de Mortel die stellingen denkt weg te cijferen met den uitroep: *schijn bedriegt* maar *onderzoek geeft licht!* dan galmen wij hem gaarne na, maar betreuren juist daarom zooveel te meer, door dat licht niet beschenen of gekoesterd te zijn geworden, vermits dat onderzoek is uitgebleven. Zonder nu, ter vermijding van wijdloopigheid, den heer van de Mortel te kunnen volgen in al het door hem beweerde, zal ik mij evenwel tot het meest noodzakelijke bepalen, opdat blijke in hoeverre het door Zijn Edele aangevoerde geacht kan worden aan het doel dat hij zich voorstelde (de wederlegging namelijk van het berigt in de *Amsterdamsche Courant*) te beantwoorden. De heer v. d. M. zegt: » De ongunstige gesteldheid der waterloozing is geenszins het gevolg van gebrek aan beheer of van de onachtzaamheid der besturen. Zoo al eenige polder voor langverloopen jaren door een enkel verzuim van toezigt bij watersnood, door eene zware ramp is getroffen, dan is de slechte staat van deszelfs uitwatering daardoor wel verergerd maar niet veroorzaakt."

Maar ik vraag: waardoor is die slechte staat dan wel veroorzaakt? En ik antwoord: niet, door hetgeen de heer v. d. M. wil, maar eenvoudig en alleen door de natuur, en van deze stelling (in mijne memorie breedvoerig uiteengezet) uitgaande, vraag ik wijders:

1°. is de bestaande ongunstige gesteldheid, of zijn de nadeelige omstandigheden der betrokken landen, niet doelmatig te verhelpen door menschelijke krachten?

2°. is geene verhelping mogelijk anders dan door het voorgestelde middel?

3°. is dat middel, gesteld het éénige mogelijke of doelmatige, ten opzigte van anderen, *billijk*, *regtmatig* en *geoorloofd*?

Blijven wij daarbij *kortelijk* stilstaan, omdat het deze vragen alléén zijn, die voldoende en helder moeten worden opgelost, iets dat noch door den heer v. d. M., noch door de andere bekende voorstanders der uitwatering is gedaan:

1°. dat de bestaande ongunstige gesteldheid zeer goed en ook betrekkelijk zeer gemakkelijk te verhelpen is, zal geen onbevooroordeeld deskundige willen tegenspreken. Indien men toch in aanmerking neemt, dat het verhang van Grave tot aan de Dieze door den heer v. d. M. zelven wordt opgegeven te zijn: 5.25 el op een afstand van 37.985 el, dan vragen wij met vertrouwen, of dáár niet juist eene geschikte ja zeer gunstige gelegenheid bestaat tot uitlozing, en of die niet zeer gepast door eigen inspanning, *des nóods* door bijdragen uit 's Lands kas, ware ten uitvoer te brengen?

2°. Is dat waar, gelijk ik meen dat uit de verhouding van dat *verhang* volgt, dan vloeit daaruit al dadelijk en als van zelf voort, dat het begeerde middel niet het *eenige* is.

3°. Is het aangeprezen middel der voorstanders van de uitwatering billijk, regtmatig en geoorloofd?

Ten einde de al of niet toestemmende beantwoording daarvan gemakkelijk te maken zal ik het door den heer van de Mortel zelven aangevoerde tot grondslag nemen. Zijn Edele telt de polders op, welke ten verleden jare niet tijdig van water zijn bevrijd geweest, omdat de sluizen eenigen tijd digt bleven, en uit Zijn Edele opgaven (welke gewaarborgd worden) blijkt, dat het water buiten de sluizen slechts boven het zomerpeil, dat wordt gezegd het punt te zijn waarop de lage landen in de polders (let wel) *drooglooppen*, is geklommen geweest voor die van den Ham, de Rijskampen, Boschveld, May, de Vliert, Ertveld, Empel en van den Eigen, van 0.27 beneden tot 0,20 el boven dat peil voor de hoogste, en van 0,58 tot 1,05 el boven datzelfde peil voor de laagste dier polders. Hieruit blijkt dat de hoogste tegenstand van water voor den laagsten polder (boven zomerpeil) is geweest 1,05, terwijl de eenige watermolen in den laagsten polder bestaande (die van den Eigen, groot 2798 bunders) 1,75 opvoert, en de laagste polders aldaar van 2,15 tot 3,00 el *boven* Amsterdamsch peil zijn gelegen.

In de landen van Altena, om slechts deze te noemen, vloeijen de polders nooit zonder opvoering van water uit; zij bezitten er zelfs geene werken voor, en wordt dit veelal tot boezempeil opgemalen en alzoo, van 0,82 tot 1,63 el opgevoerd (gemiddeld van 1,30 tot 1,50 el), terwijl die polders alle gelegen zijn van 0,44 tot 1,01 el *beneden* Amsterdamsch peil, zoodat deze alzoo *veeltijds meer watertegenstand* hebben dan de laagste der door den heer van de Mortel opgenoemden.

Maar, vraagt men welligt, van waar dan de landen van Altena, zoo niet op zomerpeil, toch *bijna* altijd droog zijn? Ja, dat verschijnsel is voor velen het groote wonder, het groote geheim, het voor den heer van de Mortel onoplosbaar raadsel.

Ik zal dit met weinig woorden kunnen ophelderen, tot genoegen welligt van vele weetgierigen. Op de 26,000 bunders welke door den heer van de Mortel worden opgegeven, bestaat als gezamenlijk wateropvoeringsmiddel *één* watermolen, zonder boezem; terwijl er op ruim 6000 bunders van de landen van Altena (om niet van de andere streken te gewagen) 25 à 26 watermolens bestaan, alle met ruime boezems.

Nog eene andere en wel de gewigtigste vraag blijft ter beantwoording over, namelijk: zou het project-kanaal door zijne uitstorting in de uitwatering der beneden-polders (die van Heusden, Altena en de Langstraat) deze benadeelen?

In het officiele rapport door de commissie van den waterstaat deswege uitgebragt, wordt, hoezeer dat rapport ten gunste is van het kanaal door haar zelve ontworpen, *erkend* dat de beneden-polders *zullen worden benadeeld*, dat de waterspiegel van hunne uitwatering, het zoogenaamde Oudemaasje, 0.10 el zal *verhoogen*, terwijl die verhooging door de evenzeer het project genegene Gedeputeerde Staten wordt gesteld op 0.10 à 0.15 el. Wie waarborgt nu nog voor de juistheid van dergelijke berekeningen? Wie staat in, dat de verhooging niet nog beduidender zijn zal, en welk deskundige merkt niet reeds het verschil der beide opgaven? een verschil, dat reeds op zich zelf een onberekenbaar nadeel zou kunnen aanbrengen.

En is dan nu de uitvoering van zoodanig plan, door hetwelk het belang van de bovenpolders, alleen ten koste van onberekenbare nadeelen voor de benedenpolders bevorderd kan worden, billijk en regtvaardig te noemen? Wij voor ons meenen zulks te mogen ontkennen.

Wil men verbetering van eigen bezitting, men spore er de middelen toe op en voere het uit; wil men bestaande nadeelen wegruimen, men geve er de noodige kosten aan ten beste, maar blijve niet werkeloos; wil men, des noodig, tegemoetkoming van de schatkist, men ontwikkele de aanspraak er op, of men constatere zijn onvermogen, en niemand zou zich er tegen verzetten; maar, te vorderen een zóó aanzienlijk montant uit 's lands penningen ter uitvoering van voor anderen schadelijke handelingen, ter bevordering van eenzijdige voordeelen tot verderf van zoovele grootere en gewigtiger belangen, daartoe zal ik ten minste nimmer medewerken, daartoe zal niemand in mij een verdediger moeten zoeken.

Ik besluit, omdat de aard van dit artikel geene grootere uitgebreidheid veroorlooft, en ik bezig nagenoeg dezelfde woorden van het slot der artikels van den heer van de Mortel, doch in eene andere inkleding en in geheel tegenovergestelden zin.

Als bewoner dezer landstreek (land van Altena) en warm tegenstander van alle ontwerpen welke het stoffelijk welzijn der natie zouden kunnen *benadeelen*, als landeigenaar en belast met de uitvoering der werkzaamheden van de commissie van belanghebbenden *tegen* het ontworpen kanaal en president van het bestuur van den grootsten polder op de zoogenaamde Oude Maas uitwaterende, heeft de ondergeteekende gemeend het artikel van den heer van de Mortel in de *Nederlandsche Staats-Courant* openlijk te moeten wederleggen; aan het onbevooroordeeld publiek overlatende te beslissen aan welke zijde de waarheid gelegen en de overtuiging geschonken is.

Emmichoven, den 29sten October 1849.

SCHIFFER.

Met dit nommer der *Staats-Courant* wordt verzonden vel 208 van BIJBLAD II, 1849, behelzende het slot van het verslag van het verhandelde in de zitting der *Tweede* Kamer van den 12den September jl., en

---

SMYRNA, 17 *October* 1849. Den 9den dezer is de Engelsche schoener *Queen of the Dart*, kapitein Foe, van hier gezeild, bestemd naar Amsterdam, voorzien van een zuiver patent van het Nederlandsch consulaat, zijnde Smyrna en omstreken vrij van alle besmettelijke ziekten. Dit vaartuig is voor een mindren prijs bevracht dan de Nederlandsche schepen bekomen hebben, namelijk voor f 50 per last en 10 per cent.

Het Nederlandsche kofschip *Drie Gebroeders*, kapitein Vensters, is den 12den dezer van Amsterdam en Syra aangekomen, alwaar het eenige koopwaren gelost heeft.

De *Hope*, kapitein Engelsman, den 5den Augustus jl. van Texel geklaard, zal binnen kort alhier moeten aankomen.

Men verwacht ook de Nederlandsche kof *Amstel*, kapitein Hakker.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Gouverneur der provincie Zuidholland brengt ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat door het Collegie van Regenten der Gevangenissen te Dordrecht, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, op Zaturdag den 17den November 1849, des namiddags ten een ure, in een der vertrekken van het Raadhuis der stad Dordrecht in het openbaar bij inschrijving en opbod zal worden Aanbesteed:

1°. de Leverantie van het dagelijks benoodigde Roggebrood;

2°. de verdere Voeding en Verpleging met al den aankleve van dien, uitgezonderd de Leverantie van het Roggebrood, en daarna

3°. de beide vorenstaande perceelen vereenigd;

Benoodigd voor de gevangenen in het Huis van Arrest en Bewaring te Dordrecht, gedurende den jare 1850.

De voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal plaats hebben, zullen van Maandag den 5den November 1849, tot op den dag der Aanbesteding, op de Stedelijke Secretarie in bovengemeld Raadhuis ter lezing liggen.

's Gravenhage, den 30sten October 1849.

De Gouverneur voornoemd,
VAN BYLANDT.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** De Commissie van Beheer over den Straatweg van 's Gravenhage naar Loosduinen en Monster brengt ter kennisse van de Houders van Aandeelen in de op dien weg gevestigde Geldleening, dat de Rekening en Verantwoording van het door haar gehouden Beheer, over het jaar 1848, door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken goedgekeurd, en op Maandag den 5den November aanstaande, des voormiddags tusschen 2 en 3 ure, in een der localen van het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland, ter inzage voor belanghebbenden zal liggen.

Terwijl mede aldaar, op denzelfden dag ten 3 ure, zal worden overgegaan tot de Uitloting van een Aandeel in de Geldleening, op voorschreven weg gevestigd, om op den 1sten Januarij 1850 te worden afgelost.

's Gravenhage, den 27sten October 1849.

De Commissie voornoemd,
J. M. JANSZEN, *Lid en Secretaris.*

*** Bij Onderhandsche Acte, gedagteekend den 6den October, geregistreerd te Zutphen den 10den daaraanvolgende, en ter Griffie der Arrondissements-Regtbank aldaar zitting houdende overgeschreven den 13den derzelve maand, is tusschen *Coendert van der Worp*, *Jan Goossens*, beiden Schippers, en *Johannes Zerfos Driessen*, Besteller, allen te Zutphen woonachtig, aangegaan en gesloten eene Vennootschap ten onderwerp hebbende eenen algemeenen Binnenlandschen Expeditie-Handel, Koopmanschappen niet alleen, maar in het algemeen van alle waren, en wel zulks onder de Firma van *Driessen en Cie.*, waarvan de teekening uitsluitend toekomt aan den Vennoot *Johannes Zerfos Driessen*, voornoemd, buiten het geval van geldopneming, als wanneer de toestemming der drie Vennooten wordt vereischt; — wijders voor den bestek van Drie achtereenvolgende Jaren, ingegaan met den 1sten September 1849, met beding van stilzwijgende voortduring der Vennootschap na dien tijd op dezelfde Voorwaarden, indien dezelve door een der Vennooten ten minste drie maanden vóór den 1sten September niet is opgezegd; terwijl eindelijk het gemeenschappelijk Kantoor der Vennootschap is gevestigd in het Pakhuis van den Heer *H. J. Weening*, buiten de Marspoort te Zutphen.

C. v. D. WORP.
J. GOOSSENS.
J. Z. DRIESSEN.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.